

Bruxelles, 1. veljače 2016.
(OR. en)

5540/16

CO EUR-PREP 6
POLGEN 7
AG 2
ECOFIN 44
UEM 29
SOC 35
COMPET 22
ENV 26
EDUC 11
RECH 9
ENER 13
JAI 56
EMPL 25

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika/Vijeće
Predmet:	Europski semestar 2016.: Preporuka Vijeća o ekonomskoj politici europodručja – prosljeđivanje Europskom vijeću

Za delegacije se u prilogu nalazi tekst preporuke o ekonomskoj politici europodručja. Dopuna 1. sadrži objašnjenja izmjena u preporukama Komisije do kojih je došlo tijekom vijećanja Vijeća.

Vijeće za opće poslove čiji će se sastanak održati 16. veljače 2016. pozvano je da preporuku proslijedi Europskom vijeću u skladu s člankom 121. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Vijeće će nastaviti sa službenim usvajanjem teksta u prilogu nakon što Europsko vijeće održi raspravu o svojim zaključcima o tom tekstu, u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a.

PREPORUKA VIJEĆA
o ekonomskoj politici europodručja

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 136. u vezi s člankom 121. stavkom 2.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika¹, a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža², a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

² SL L 306, 23.11.2011., str. 25.

budući da:

- (1) Gospodarstvo europodručja nastavlja se oporavljati umjerenom brzinom³. Za održavanje i pospješivanje rasta europodručja nužni su trajni naponi u području politika za poticanje uravnotežene prilagodbe u privatnom i javnom sektoru, poboljšanje sposobnosti prilagodbe te jačanje gospodarske konkurentnosti i potencijala rasta u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju. Stopu rasta usporavaju posljedice nedavne ekonomske i financijske krize, među ostalim i tekuće vanjsko uravnoteženje, visoka razina javnog i privatnog duga, visoka stopa nezaposlenosti te i dalje prisutna strukturna nefleksibilnost na domaćim tržištima rada i proizvoda. Ti čimbenici, zajedno s drugim uskim grlima kao što su nepovoljna poslovna okruženja, neučinkovitosti javne uprave i prepreke pri pristupu financiranju, uzrok su i dalje niskih razina ulaganja.
- (2) Potrebno je pospješiti provedbu ambicioznih strukturnih reformi kojima se povećava produktivnost i potiče potencijal rasta u skladu s političkim prioritetima utvrđenima u Godišnjem pregledu rasta za 2016. za sve države članice EU-a⁴. Budu li se provodile zajednički u svim državama članicama, strukturne reforme mogu donijeti koristi europodručju kao cjelini zahvaljujući pozitivnim učincima prelijevanja, prije svega trgovinskim i financijskim kanalima. Unatoč određenom napretku u reformama za povećanje otpornosti tržišta rada, diljem europodručja i dalje se bilježe znatne razlike, posebno u pogledu stope dugoročne nezaposlenosti i nezaposlenosti mladih. Države članice koje su prije krize provele sveobuhvatne reforme u području tržišta rada i socijalne zaštite mogle su bolje poduprijeti zapošljavanje i očuvati pravednost tijekom gospodarske krize. Te reforme obuhvaćaju fleksibilne i pouzdane ugovorne odnose, sveobuhvatne strategije cjeloživotnog učenja, učinkovite aktivne politike tržišta rada te odgovarajuće i održive sustave socijalne zaštite. Rezultate bi se moglo dodatno poboljšati smanjenjem poreznog klina na rad, prije svega za osobe s niskim primanjima, te osiguravanjem pravednih poreznih sustava.

³ Ekonomska predviđanja Komisije iz jeseni 2015.

⁴ Godišnji pregled rasta za 2016.

- (3) Odgovarajućim oblikom reformi i njihovom brzom provedbom može se doprinijeti rješavanju problema postojećih i sprječavanju nastanka novih neravnoteža u europodručju. Tematskim raspravama Euroskupine, u okviru kojih bi se veći naglasak stavio na utvrđivanje referentnih vrijednosti, provedbu najbolje prakse i uzajamni pritisak, može se doprinijeti promicanju konvergencije prema najboljim rezultatima. Euroskupina bi stoga trebala dodatno unaprijediti tematske rasprave o reformama u ključnim područjima za funkcioniranje EMU-a te redovito pratiti provedbu reformi u državama članicama europodručja i napredak u uklanjanju neravnoteža u kontekstu postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže.
- (4) Fiskalne politike pitanja su od zajedničkog interesa u ekonomskoj i monetarnoj uniji. Odgovorne nacionalne fiskalne politike koje su usklađene sa zajedničkim fiskalnim pravilima presudne su za podupiranje održivosti duga i omogućavanje funkcioniranja fiskalnih stabilizatora kojima se ublažavaju šokovi karakteristični za pojedine zemlje. Nadalje, ključno je postići i odgovarajući smjer fiskalne politike na razini cijelog europodručja u kojem se odražava ravnoteža između dugoročne fiskalne održivosti i kratkoročne makroekonomske stabilnosti, kao i izbjegavati procikličke fiskalne politike. Potrebni fiskalni naponi razlikuju se ovisno o položajima pojedinih država članica s obzirom na zahtjeve iz Pakta o stabilnosti i rastu te bi države članice također trebale razmotriti potrebe povezane sa stabilizacijom i uzeti u obzir mogući učinak prelijevanja diljem europodručja. Za to je neophodno ojačati koordinaciju fiskalnih politika unutar europodručja i pri tome u potpunosti poštovati Pakt o stabilnosti i rastu. U tom kontekstu, očekivani uglavnom neutralan ukupan smjer fiskalne politike europodručja u 2016. čini se primjerenim s obzirom na sveukupne makroekonomske uvjete i negativne rizike za rast. Kada je riječ o 2017., s obzirom na prognoze postupnog zatvaranja proizvodnog jaza, fiskalnim bi se politikama trebala izbjegavati procikličnost i smanjiti javni dug radi obnove fiskalnih rezervi. To bi se trebalo uzeti u obzir pri izradi ažuriranih programa stabilnosti u proljeće 2016., vodeći računa o najnovijim ekonomskim i fiskalnim kretanjima. Strukturu fiskalnih strategija i dalje se nedovoljno pridonosi rastu. Kao što je istaknuto u preporukama državama članicama europodručja u ljetu 2015.⁵, države članice trebale bi održavati tematske rasprave o poboljšanju kvalitete i održivosti javnih financija.

⁵ SL C 272, 18.8.2015., str. 98.

- (5) Potrebno je dovršiti provedbu bankovne unije. Prvo, Direktiva o oporavku i sanaciji banaka mora se bez daljnje odgode u potpunosti prenijeti u nacionalno zakonodavstvo svih država članica. Drugo, tijekom prijelaznog razdoblja razvit će se fiskalno neutralan zajednički zaštitni mehanizam za jedinstveni fond za sanaciju te će postati potpuno operativan najkasnije do kraja prijelaznog razdoblja, kada sredstva jedinstvenog fonda za sanaciju budu u potpunosti objedinjena. Napredak će se preispitati ubrzo nakon stupanja na snagu jedinstvenog fonda za sanaciju. Zajednički zaštitni mehanizam bit će fiskalno neutralan i tijekom srednjoročnog razdoblja i njime će se jamčiti jednako postupanje u svim državama članicama sudionicama, kao i nenametanje troškova državama članicama koje ne sudjeluju u bankovnoj uniji. Kada jedinstveni fond za sanaciju stupi na snagu i nakon što države članice sudionice ratificiraju međuvladin sporazum i u potpunosti prenesu Direktivu o oporavku i sanaciji banaka (BRRD), države članice sagledat će uspostavu aranžmana za financijska sredstva za premošćivanje i razmotriti daljnji napredak i vremenski raspored u pogledu rada na zajedničkom zaštitnom mehanizmu, kako bi se osiguralo da bude u potpunosti operativan najkasnije do kraja prijelaznog razdoblja. Države članice će također dalje u 2016. razmotriti mjere potrebne za produbljivanje bankovne unije. Konačno, Europska komisija je kao dio daljnjeg razvoja bankovne unije 24. studenoga 2015. izdala komunikaciju pod nazivom „Prema dovršetku bankovne unije”.
- (6) S obzirom na akomodativnu prirodu monetarne politike uvjeti su na financijskom tržištu unutar europodručja i dalje općenito povoljni. No slabi gospodarski temelji i visoka razina zaduženosti privatnog sektora i dalje negativno utječu na potražnju za bankovnim kreditiranjem, a time i na gospodarski rast. Bilance banaka i dalje su opterećene visokim razinama neprihodujućih kredita i tako ograničavaju aktivnosti kreditiranja. Različiti i katkada neprimjereni mehanizmi koji se u EU-u primjenjuju u slučaju insolventnosti doprinose sporijem smanjenju duga privatnog sektora i koče ulaganja.

- (7) Neovisno o nedavnim postignućima u jačanju strukture ekonomske i monetarne unije (EMU), mora se i dalje raditi na njezinu dovršetku. U izvješću petorice predsjednika iz lipnja 2015. navode se mjere za dovršetak EMU-a najkasnije do 2025.⁶ Europska komisija donijela je prvi skup dodatnih prijedloga na temelju izvješća 21. listopada 2015.⁷ Države članice europodručja trebale bi preuzeti zajedničku odgovornost i pravodobno, otvoreno i transparentno ostvarivati napredak s provedbom kratkoročnih i srednjoročnih inicijativa prema dovršetku ekonomske i monetarne unije. S ciljem promicanja konvergencije diljem europodručja, prijedlozima su obuhvaćene mjere kojima se jača dimenzija europskog semestra povezana s europodručjem, među ostalim i ranijim objavljivanjem preporuka za europodručje, s ciljem utvrđivanja zajedničkih izazova u ranijoj fazi postupka i prikupljanja podataka za izradu preporuka za pojedine zemlje koje su države članice europodručja, a koje se zatim donose u okviru europskog semestra, Države članice europodručja trebale bi također otvoreno i transparentno raditi na više dugoročnih inicijativa prema dovršetku ekonomske i monetarne unije,

PREPORUČUJE da u 2016. i 2017. države članice europodručja u okviru Euroskupine pojedinačno i zajednički poduzmu sljedeće:

1. Provode politike kojima se podupire oporavak, potiče konvergencija, pospješuje uklanjanje makroekonomskih neravnoteža i poboljšava sposobnost prilagodbe. U tu bi svrhu države članice, osobito one s visokim razinama privatnog i stranog duga, trebale provoditi reforme za povećanje produktivnosti, poticanje stvaranja radnih mjesta, povećanje konkurentnosti i poboljšanje poslovnog okruženja. Države članice s velikim suficitom tekućeg računa trebale bi prvenstveno provoditi mjere, uključujući strukturne reforme, kojima se pomaže jačanju njihove domaće potražnje i potencijala rasta.

⁶ Dovršetak europske ekonomske i monetarne unije, izvješće Jean-Claudea Junckera u bliskoj suradnji s Donaldom Tuskom, Jeroenom Dijsselbloemom, Marijem Draghijem i Martinom Schulzom.

⁷ http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/single-market-strategy/communication-emu-steps_en.pdf

2. Provede reforme kojima se kombiniraju i. fleksibilni i pouzdani ugovori o radu kojima se promiču neometane tranzicije tržišta rada i izbjegava stvaranje dvaju razreda tržišta rada; ii. sveobuhvatne strategije cjeloživotnog učenja; iii. učinkovite politike pomoći nezaposlenima za povratak na tržište rada; iv. odgovarajući i održivi sustavi socijalne zaštite kojima se tijekom cijelog životnog ciklusa učinkovito i djelotvorno doprinosi socijalnoj uključenosti i uključivanju u tržište rada te v. otvorena i konkurentna tržišta proizvoda i usluga. Radi poticanja stvaranja radnih mjesta, proračunski neutralnim mjerama smanjuju porezni klin na rad, prije svega za osobe s niskim primanjima.
3. Provede fiskalne politike uz puno poštovanje Pakta o stabilnosti i rastu. Cilj uglavnom neutralnog ukupnog smjera fiskalne politike u europodručju za 2016. čini se odgovarajućim kako bi odražavao ravnotežu između dugoročne fiskalne održivosti i kratkoročne makroekonomske stabilnosti. Kada je riječ o 2017., smanje javni dug radi obnove fiskalnih rezervi i izbjegavanja procikličnosti. Diferenciraju fiskalne napore svake države članice u skladu s njihovim pojedinačnim položajima s obzirom na zahtjeve iz Pakta o stabilnosti i rastu istodobno razmatrajući potrebe povezane sa stabilizacijom, kao i uzimajući u obzir učinak mogućih prelijevanja među zemljama europodručja. U tu svrhu preispitaju smjer fiskalne politike europodručja u kontekstu programâ stabilnosti i nacrtâ proračunskih planova.
4. Omoguće postupno smanjenje neprihodujućih bankovnih kredita i poboljšaju postupke u slučaju insolventnosti za poduzeća i kućanstva. Države članice s visokim razinama privatnog duga promiču redovito razduživanje, među ostalim i olakšavanjem rješavanja problema neodrživog privatnog duga.

5. Otvoreno i transparentno rade na dovršetku ekonomske i monetarne unije uz puno poštovanje unutarnjeg tržišta, istražujući dalje pravne, ekonomske i političke aspekte više dugoročnih mjera iz izvješća petorice predsjednika.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*